

בש"פ 6476/17 - דוד מור יוסף נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 6476/17

לפני:
העורר:
כבוד השופטת ע' ברון
דוד מור יוסף

נ ג ד

המשיבה:
מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו ב-
מ"ת 22547-08-17 שניתנה ביום 15.8.2017 (כבוד
השופט א' היימן)

בשם העורר:
עו"ד בועז קניג

החלטה

1. לפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 15.8.2017 ב-מ"ת 22547-08-17 ולפיה קודם לבחינת חלופת המעצר בעניינו של העורר יש להמתין לתסקיר שירות המבחן בעניינו.

השתלשלות העניינים

2. העורר, בן 42 ורופא במקצועו, נעצר ביום 5.8.2017 ונחקר בימים שלאחר מכן. ביום 10.8.2017 הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירות של אינוס ומעשה מגונה (לפי סעיפים 345(א)(1) ו-348(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בהתאמה). בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה למעצר עד תום ההליכים. בתמצית, על פי עובדות כתב האישום בין העורר למתלוננת נוצרה היכרות לאחר שזו האחרונה טופלה על ידי העורר. ביום 4.8.2017, במהלך טיפול קוסמטי שיזם העורר, עיסה העורר את ישבנה של המתלוננת, והחדיר את אצבעותיו לאיבר מינה בניגוד להסכמתה החופשית, והכל לשם סיפוק גירוי וביזוי מיניים. בתגובה למעשי העורר, קמה המתלוננת ממיטת הטיפולים ועזבה את המרפאה בבהלה.

ביום 15.8.2017 התקיים דיון בעניינו של העורר בפני בית המשפט המחוזי, כשבפתח הדיון הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה בעניינו, וזאת על אף שכפר במיוחס לו בכתב האישום והוא עומד על חפותו. כן ביקש העורר לשחררו לחלופת מעצר במעמד הדיון. בית המשפט דחה את בקשת העורר, וקבע כי דיון בחלופת המעצר ייקבע ליום 6.9.2017, לאחר הגשת תסקיר שירות מבחן בעניינו של העורר.

3. לטענת העורר, שגה בית המשפט המחוזי משקבע כי אין מקום לבחון חלופת מעצר טרם שיינתן תסקיר שירות מבחן בעניינו. לשיטתו של העורר, משהוצעה על ידו חלופת מעצר בבית הוריו שבחיפה, במרחק ממרפאתו שבעיר תל אביב; וכאשר המפקחים שהוצעו הם אנשים רציניים ומהימנים, בני משפחה ובהם אביו של העורר שהוא גמלאי של משטרת ישראל שבה שימש קצין מודיעין במשך 30 שנים; וכן לנוכח היותו של העורר אדם נורמטיבי הנעדר עבר פלילי - שומה היה על בית המשפט המחוזי לשחררו לחלופת המעצר המוצעת עוד במועד הדיון וטרם קבלת התסקיר בעניינו, ומכאן הערר.

דיון והכרעה

4. כידוע, לפי § ל, התשנ"ו-1996 (להלן: §), לצורך החלטה לעצור נאשם עד לתום ההליכים המשפטיים - הוא ההליך שבמסגרתו ניתנה ההחלטה נושא הערר - יש לבחון שלושה מרכיבים: קיומן של ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של הנאשם; קיומה של עילת מעצר; והיעדר חלופת מעצר שבכוחה להשיג את מטרת המעצר באמצעי שפגיעתו בחירות הנאשם פחותה. פעמים רבות לא עולה בידי הערכאה המבררת שדנה בבקשת המעצר עד לתום ההליכים להכריע בכל הרכיבים במסגרת דיון אחד, ונדרשים דיונים נוספים - כשבמהלך תקופה זו ועד להכרעה נותר הנאשם במעצר. מצב עניינים זה מזמין לעיתים "עררי ביניים" על החלטות הביניים בדבר הותרת הנאשם במעצר עד למתן החלטה סופית בבקשה למעצר עד לתום ההליכים נגדו.

בעניינו "נחסך" אמנם הדיון בסוגיית הראיות לכאורה, משהסכים בא כוח העורר לקיומן לצורך ההליך של מעצר עד תום ההליכים. ממילא גם קיימת עילת מעצר לנוכח המסוכנות האינהרנטית הנלווית למעשים המיוחסים לעורר. לפיכך, לא נותר אלא לבחון אפשרות של חלופת מעצר, ולצורך זה הורה בית המשפט על קבלת תסקיר שירות מבחן. המצב הוא לכן שהדיון בבקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים טרם הסתיים; והערר שהגיש המערער הוא אפוא "ערר ביניים" שכן בית המשפט טרם השלים את מלאכתו.

5. בשורה ארוכה של החלטות נקבע כי בית משפט זה יידרש לדון ב"עררי ביניים" ממין זה רק בהתקיים נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת; וכי "המצב הראוי והרצוי הוא שהדיון בערר על כלל הקביעות הנוגעות למעצר עד תום ההליכים, ידחה עד אשר יסתיים הדיון במכלול כולו, ובתוך כך, באפשרות שחרור הנאשם לחלופת מעצר. זאת, על-אף שיתכן שבמקרים אחדים יהא בכך כדי להותיר את הנאשם במעצר מספר ימים נוספים" (§ בלעום נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (19.1.2015)).

ב-בש"פ 4026/15 מזאריב נ' מדינת ישראל (15.6.2015) עמד השופט ע' פוגלמן על כך ששיקול מרכזי בהחלטה אם לדון בערר הביניים הוא המועד הצפוי לסיום הדיון לפני הערכאה הדיונית ולמתן ההחלטה בעניין אפשרות השחרור לחלופת מעצר:

"ככל שהחלטה צפויה להינתן במועד קרוב, תקטן הנכונות לדון ב'ערר הביניים' ויהיה זה מוצדק לאפשר לערכאה הדיונית לסיים את מלאכתה" (שם, בפסקה 5).

6. דיון בעניינו של העורר קבוע למועד קרוב יחסית, 6.9.2017, ובו עתידה להידון שאלת חלופת המעצר לאחר קבלת תסקיר. במצב דברים זה, אין כל מקום וצידוק כי בית משפט זה יידרש בשלב הנוכחי לערר הביניים שהגיש העורר. מעבר לצורך יוער כי אף לגופו של עניין לא נפל כל פגם בהחלטתו של בית המשפט המחוזי להמתין לקבלת תסקיר. העורר מואשם בעבירות מין חמורות, כשמסוכנותו אינה נבחנת אך ביחס למתלוננת, אלא אף ביחס למטופלות נוספות ולנשים בסביבתו של העורר בכלל. בעבירות חמורות מעין אלה בהם מואשם העורר, שחרור לחלופת מעצר טרם הגשת תסקיר מהווה את החריג לכלל, ונדרשים טעמים כבדי משקל על מנת להצדיק את השימוש בו - ואלה אינם מתקיימים בענייננו (ראו והשוו: מדינת ישראל נ' הריסון (20.12.2016), בפסקה 10). יצוין כי אין בהחלטתו זו משום הבעת עמדה בסוגיית מעצרו של העורר עד תום ההליכים, ממילא גם לא בנוגע לאפשרות שחרורו של העורר לחלופת מעצר.

ניתנה היום, כ"ח באב התשע"ז (20.8.2017).

שׁוֹפֵט